

**Selectielijst
voor de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
(NVAO) en diens taakvoorganger de Nederlandse
Accreditatieorganisatie (NAO)**

2002-

Versie vastgesteld Staatscourant 7827, 23 april 2012

Inhoud

Verklaring gebruikte afkortingen en termen	3
1 Verantwoording	4
1.1 Wettelijk kader voor de selectie van overheidsarchieven	4
1.2 Functies van een selectielijst	5
1.3 Totstandkoming van de selectielijst	5
1.4 Afbakening	7
1.5 Selectiedoelstelling en –criteria	7
1.6 Verslag van de vaststellingsprocedure	10
2 De organisatie	11
2.1 Geschiedenis	11
2.2 Missie	12
2.3 Taken	12
<i>Nieuw accreditatiestelsel: instellingstoets kwaliteitszorg</i>	13
<i>Nieuw accreditatiestelsel: opleidingsbeoordeling</i>	15
<i>Nieuw accreditatiestelsel: toets nieuw opleiding</i>	18
<i>Nieuw accreditatiestelsel: rechtspersoon Hoger Onderwijs</i>	19
<i>Nieuw accreditatiestelsel: bijzonder kenmerk</i>	20
<i>Nieuw accreditatiestelsel: panels</i>	20
Samenvattend	21
3 Selectielijst	30
3.1 Leeswijzer voor de selectielijst	30
3.2 Selectieve overbrenging dossiers m.b.t. taken 01 t/m 16	31
3.3 Selectielijst NVAO en NAO	32

Verklaring gebruikte afkortingen en termen

BVE	Basisonderwijs en Volwassenen Educatie
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
ECTS	European Credit Transfer Systeem
HBO-Raad	Vereniging van Nederlandse bekostigde hogescholen
HOR	Hoger Onderwijs Register
NAO	Nederlandse Accreditatieorganisatie
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PABO	Pedagogisch Academie Basisonderwijs
Stb.	Staatsblad
VBI	Visiterende en Beoordelende Instantie
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VSNU	Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten
VVS	Vlaamse Vereniging van Studenten
WHW	Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderwijs
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan

1 Verantwoording

1.1 Wettelijk kader voor de selectie van overheidsarchieven

Ingevolge artikel 3 van de *Archiefwet 1995* (*Stb.* 1995, 276) dient de overheid haar archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren. Onder 'archiefbescheiden' worden niet slechts papieren documenten verstaan, maar alle bescheiden ongeacht de drager die door een overheidsorgaan zijn ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd zijn daaronder te berusten. Ook digitaal vastgelegde informatie valt dus onder de werking van de archiefwetgeving.

Het in goede en geordende staat bewaren van archiefbescheiden houdt onder meer in dat een overheidsarchief op gezette tijden wordt geschoond. In dat verband schrijft de *Archiefwet 1995* (*Stb.* 1995, 276) zowel een vernietigingsplicht (art. 3) als overbrengingsplicht (art. 12) voor. Beide plichten rusten op degene die de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het beheer van het desbetreffende archief: de zorgdrager.

De verplichting tot overbrenging bepaalt dat de zorgdrager zijn archiefbescheiden die *niet* voor vernietiging op termijn in aanmerking komen en ouder zijn dan twintig jaar voor blijvende bewaring overbrengt naar een archiefbewaarplaats.

In verband met de selectie van hun archiefbescheiden zijn zorgdragers op grond van artikel 5 van de *Archiefwet 1995* verplicht hiertoe selectielijsten op te stellen. In een selectielijst moet worden aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging, of voor blijvende bewaring in aanmerking komen. Voorts dient een selectielijst de termijnen aan te geven, waarna vernietiging moet plaatsvinden.

Bij het ontwerpen van een selectielijst dient op grond van art. 2, lid 1, van het *Archiefbesluit 1995* (*Stb.* 1995, 671) rekening gehouden te worden met:

- de taak van het desbetreffende overheidsorgaan;
- de verhouding van dit overheidsorgaan tot andere overheidsorganen;
- de waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed;
- het belang van de in de bescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, recht- of bewijszoekende en historisch onderzoek.

Voorts verplicht art. 3 van het *Archiefbesluit 1995* (*Stb.* 1995, 671) bij het ontwerpen van een selectielijst dat daarbij tenminste betrokken zijn:

- een deskundige op het gebied van de organisatie en taken van het desbetreffende overheidsorgaan;
- een deskundige ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van dat orgaan; en
- (een vertegenwoordiger van) de Algemeen Rijksarchivaris.

Vaststellingsprocedure

De opgestelde concept-selectielijst wordt voorgelegd aan de Raad voor Cultuur en op verschillende plaatsen ter inzage gelegd. Na eventuele wijziging van de concept-selectielijst kan worden overgegaan tot de vaststelling. De selectielijst wordt vastgesteld door de algemene rijksarchivaris, namens de Minister van OCW. Het vaststellingsbesluit behorend bij een vastgestelde selectielijst wordt in de *Staatscourant* gepubliceerd.

Geldigheidsduur

Wat betreft de geldigheidsduur van de selectielijst wordt uitgegaan van de wettelijke periode van twintig jaar vanaf de vaststelling. Dit laat uiteraard onverlet dat de selectielijst (of een bepaald onderdeel daarvan) binnen deze termijn zal komen te vervallen, indien dit mocht worden bepaald bij de vaststelling (via de aangewezen archiefwettelijke weg) van een nieuwe dan wel herziene selectielijst.

1.2 Functies van een selectielijst

Een selectielijst heeft de volgende functies:

- een selectielijst biedt de grondslag voor de vernietiging en overbrenging van archiefbescheiden waarvoor een zorgdrager verantwoordelijk is (Archiefwet 1995, art. 5, eerste lid);
- voor de zorgdrager is de selectielijst van belang voor de bedrijfsvoering als mogelijke basis voor archiefordening volgens taken/bedrijfsprocessen;
- voor de zorgdrager dient de selectielijst als verantwoording tegenover de recht- en bewijszoekende burger, die de mogelijkheid heeft tijdens de ter inzage legging invloed uit te oefenen op het bewaar- en vernietigingsbeleid (Archiefbesluit 1995, art. 2, eerste lid, onder d);
- voor de minister belast met het cultuurbeleid (vertegenwoordigd door de Algemeen Rijksarchivaris) is de selectielijst de verantwoording inzake het bewaar- en vernietigingsbeleid vanuit cultureel-historisch belang (Archiefbesluit 1995, art. 2, eerste lid, onder c).

1.3 Totstandkoming van de selectielijst

De selectielijst van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: de NVAO) en van haar taakvoorganger de Nederlandse Accreditatieorganisatie (hierna: de NAO) is gebaseerd op onderzoek gedaan bij de NVAO in de periode juli-september 2009.

Hoofdstuk twee van de selectielijst bevat een omschrijving van deze archiefvormende organisaties en schetst op hoofdlijnen de belangrijkste (institutionele) ontwikkelingen. Deze omschrijving van de archiefvormende organisaties (NAO en NVAO) en van de institutionele ontwikkelingen zijn gebaseerd op relevante wetgeving, de bij de NAO en de NVAO voorkomende archieven en werkprocessen en interviews met betrokken materiedeskundigen bij de NVAO.

Omdat voorheen nog geen selectielijst voor de NAO en de NVAO was vastgesteld, hoeven in verband met vaststelling van deze selectielijst geen eerdere selectielijsten te worden ingetrokken, of handelingen uit andere selectielijsten te worden ingetrokken.

1.4 Afbakening

De voorliggende selectielijst beperkt zich tot twee actoren, namelijk de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) vanaf de oprichting in 2005 en haar taakvoorganger de Nederlandse Accreditatieorganisatie (NAO) vanaf de oprichting in 2002. Strikt gezien is de NVAO geen zorgdrager voor zijn taakvoorganger. Echter met de eigenlijke zorgdrager het Ministerie van OCW is afgesproken dat de NVAO ook de zorg van de archiefbescheiden van de NAO op zich neemt

De organisatorische ontwikkeling en inrichting van beide organisaties worden in hoofdstuk 2 besproken.

De NVAO is een bij verdrag tussen Nederland en Vlaanderen opgerichte organisatie. NVAO valt onder de kaderwet Zelfstandige bestuursorganen en is belast met openbaar gezagstaken en heeft volledige rechtsbevoegdheid voor deze publiekrechtelijke taken. De neerslag die voortvloeit uit de uitoefening van de openbaar gezagstaken valt daarom onder de werking van de Archiefwet 1995.

Deze selectielijst biedt dan ook complete dekking voor zowel de primaire als secundaire taken die onder de kaderwet vallen.

1.5 Selectiedoelstelling en –criteria

1.5.1 Selectiedoelstelling

De selectiedoelstelling van het Nationaal Archief is dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zover deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

1.5.2 Selectiecriteria

Selecteren is het bepalen of archiefbescheiden voor blijvende bewaring of voor vernietiging in aanmerking komen. Als de archiefbescheiden van een taak of werkproces aangewezen worden voor bewaring, wil dat zeggen dat zij, ongeacht de vorm waaruit zij bestaan, voor eeuwig bewaard moeten worden. De bewaarplaats waar deze neerslag na het verlopen van de wettelijke overbrengingstermijn van twintig jaar moet worden overgebracht, is een daartoe aangewezen archiefbewaarplaats. Bij de waardering van blijvend te bewaren archiefbescheiden wordt in de selectielijst een **B** (van **bewaren**) vermeld.

Als de archiefbescheiden van een taak of werkproces voor vernietiging in aanmerking komen, wil dat zeggen dat zij, ongeacht de vorm waaruit zij bestaan, na verloop van de in de selectielijst vastgestelde termijn kunnen worden vernietigd. De vernietigingstermijn is een minimum eis: stukken mogen niet eerder dan na het verstrijken van die termijn worden vernietigd door de voor het beheer verantwoordelijke dienst. De duur van de vernietigingstermijn wordt bepaald door de administratieve belangen en de belangen van de burgers, enerzijds ten behoeve van het adequaat uitvoeren van de overheidsadministratie en de verantwoordingsplicht van de overheid en anderzijds voor de recht- en bewijszoekende burger. Bij de waardering van te vernietigen archiefbescheiden wordt in deze selectielijst een **V** (van **vernietigen**) vermeld. Achter deze V wordt met behulp van een cijfer of getal aangegeven het aantal jaren dat de archiefbescheiden bewaard moet en blijven na afronding van de zaak waarop zij betrekking hebben. Eventueel kan een nadere aanduiding worden vermeld.

Het aanwijzen van archiefbescheiden van taken of werkprocessen die bewaard moet blijven, gebeurt op grond van criteria die tot stand zijn gekomen in overleg tussen de zorgdrager en het Nationaal Archief.

Om de selectiedoelstelling te bereiken worden de archiefbescheiden van taken/werkprocessen in de selectielijst gewaardeerd aan de hand van de volgende algemene selectiecriteria. De cultuurhistorische waarde van de werkprocessen wordt getoetst aan onderstaande *algemene* selectiecriteria.

<i>Algemene selectiecriteria</i>	<i>Toelichting</i>
1. <i>Taken die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen.</i>	<i>Agendavorming, analyse van informatie, beleidsadvisering, beleidsvoorbereiding of -planning, besluitvorming over de inhoud van beleid, terugkoppeling van beleid. Zowel de keuze als de specificatie van de doeleinden en instrumenten.</i>
2. <i>Taken die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen.</i>	<i>Beschrijving en beoordeling van de inhoud, het proces of de effecten van beleid, toetsing van en toezicht op beleid. Niet per se leidend tot consequenties zoals bij terugkoppeling van beleid.</i>
3. <i>Taken die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren.</i>	<i>Taken die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.</i>
4. <i>Taken die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen.</i>	<i>Taken die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.</i>
5. <i>Taken die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt.</i>	<i>Onder beleidsuitvoering wordt de toepassing verstaan van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.</i>
6. <i>Taken die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten.</i>	<i>Zoals wanneer de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of in noodsituaties.</i>

Naast de algemene criteria kunnen in een selectielijst, eveneens binnen het kader van de selectiedoelstelling, beleidsterreinspecifieke criteria worden geformuleerd. Daar de noodzaak hiertoe niet aanwezig werd geacht tijdens opstelling van deze selectielijst, is in deze selectielijst de mogelijkheid om specifieke selectiecriteria te formuleren niet benut.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan als te vernietigen gewaardeerde neerslag betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

1.6 Verslag van de vaststellingsprocedure

In september 2011 is de ontwerp-selectielijst door de NVAO aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (OC&W) aangeboden, waarna deze hem ter advisering heeft ingediend bij de Raad voor Cultuur (RvC). Van het gevoerde driehoeksoverleg over de waarderungen van de handelingen is een verslag gemaakt, dat tegelijk met de selectielijst naar de RvC is verstuurd.

Vanaf 3 oktober 2011 lag de selectielijst gedurende zes weken ter publieke inzage bij de registratiebalie van de studiezaal en op de website van het Nationaal Archief evenals op de website van het ministerie van OCW, hetgeen was aangekondigd in de Staatscourant. Van (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen.

Op 8 december 2011 bracht de RvC advies uit (kenmerk arc-2011.06264/3), hetwelk naast enkele tekstuele aanpassingen aanleiding heeft gegeven tot de volgende wijzigingen in de ontwerp-selectielijst:

- voor handelingen 1 t/m 16 is de waardering van een selectie dossiers gewijzigd van V in B
- de waardering van de aangepaste handeling 22 is vastgesteld op B
- de waardering van handelingen 23 en 24 is gewijzigd van V in B.

Daarop werd de selectielijst op 16 april 2012 door de algemene rijksarchivaris namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen vastgesteld. Deze beschikking is gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2012, nr. 7827, d.d. 23 april [NA/2012/9648]).

De organisatie

1.7 Geschiedenis

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) is een bij verdrag tussen Nederland en Vlaanderen opgerichte publieke binationale instelling die in beide regio's instaat voor de kwaliteit van het hoger onderwijs. De oprichting van de NVAO vloeit voort uit de Bologna-verklaring (1999), waarbij ruim dertig Europese landen overeenkwamen de bachelor-master structuur in het hoger onderwijs in te voeren. Doel hiervan was het creëren van een beter vergelijkbaar hoger onderwijs, wat ook zou kunnen leiden tot meer uitwisseling van studenten en verbetering van de internationale arbeidsmarkt voor hoger opgeleiden.

Om uitvoering te geven aan de invoering van de bachelor-master structuur in Nederland, waarbij accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs een voorwaarde is voor het uitreiken van bachelor- en mastergraden, wordt medio 2002 de Nederlandse Accreditatieorganisatie (NAO) opgericht. De NAO ging van start met als taakstelling onder meer het ontwikkelen en vaststellen van de beoordelingskaders voor accreditatie van bestaande opleidingen en voor het toetsen van nieuwe opleidingen in Nederland.

Op 3 september 2003 tekenden de Nederlandse en Vlaamse ministers van onderwijs een verdrag over accreditatie, dat voorziet in de totstandkoming van een gemeenschappelijke accreditatieorganisatie voor Nederland en Vlaanderen. Het Verdrag laat de nationale bevoegdheden op het gebied van hoger onderwijs onverlet. Met het Verdrag wordt de bestaande Nederlandse Accreditatieorganisatie (NAO) een gemeenschappelijke organisatie die zowel Nederlandse opleidingen accrediteert als Vlaamse opleidingen. De nieuwe naam van de Accreditatieorganisatie wordt: Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO i.o.). Het verdrag is door de parlementen in Nederland en Vlaanderen bekrachtigd en op 1 februari 2005 is de NVAO formeel van start gegaan.

Voordat de kaders in Nederland en Vlaanderen zijn vastgesteld, heeft de NVAO intensief overleg gevoerd met de instellingen voor hoger onderwijs, deskundigen, koepel- en brancheorganisaties en studenten en vakorganisaties. Bestuurders van vrijwel alle hogescholen en universiteiten in Nederland hebben in januari 2003 deelgenomen aan vijf regionale bijeenkomsten. Op basis van hun opmerkingen hebben bijstellingen plaatsgevonden.

In Vlaanderen werden in het voorjaar van 2003 bij de uitwerking van de kaders gesprekken gevoerd met de koepelorganisaties VLIR en VLHORA, met de studentenkoepel VVS, met de sociale partners en met de minister van Onderwijs en Vorming. Hierbij werd uitvoerig samengewerkt met de werkgroepen kwaliteitszorg van VLIR en VLHORA. Door dit intensieve overleg ontstond ook in Vlaanderen een breed draagvlak voor de ontwerp-kaders. Dit draagvlak werd nog verhoogd door de informatiebijeenkomsten voor de Associaties en VVS in de loop van de maanden september tot december 2003.

Sinds 1 februari 2005 heeft de NVAO rechtspersoonlijkheid en oefent zij haar taken ten volle uit voor Nederland en Vlaanderen. De NVAO heeft in overeenstemming met het verdrag rechtspersoonlijkheid naar Nederlands recht. Het verdrag bepaalt dat de NVAO in overeenstemming met Nederlandse wetgeving besluiten kan nemen naar Nederlands recht en in overeenstemming met Vlaamse wetgeving administratieve rechtshandelingen kan stellen naar Belgisch recht. Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de NVAO bij het verlenen van een accreditatie of het doorvoeren van de toets nieuwe opleiding (en dus enkel en alleen in die specifieke functie) optreedt als openbaar bestuur naar Belgisch recht voor Vlaamse aanvragen en naar Nederlands recht voor Nederlandse aanvragen.

De rechtspersoonlijkheid stelt de NVAO aldus bijvoorbeeld in staat om autonoom een bepaald budget te beheren. Hierdoor is de NVAO bijvoorbeeld in staat zelf personeel in dienst te nemen. Dit is ook wenselijk, gezien de specifieke werking en onafhankelijke positie van de organisatie. De NVAO valt onder de Kaderwet ZBO.

1.8 Missie

De NVAO borgt op onafhankelijke wijze de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen door middel van het beoordelen van bestaande en nieuwe opleidingen en het verlenen van een keurmerk en draagt bij aan de bevordering van deze kwaliteit. Daarnaast levert de NVAO een bijdrage aan het vergroten van het kwaliteitsbewustzijn binnen het hoger onderwijs en bevordert zij de positionering van het hoger onderwijs in nationaal en internationaal perspectief.

1.9 Taken

De NVAO heeft de volgende taken:

1.9.1 Taken en werkwijze nieuw accreditatiestelsel in Nederland

Op 1 januari 2011 trad het nieuwe Nederlandse accreditatiestelsel in werking (Besluit 21 december 2010, Stb. 2010, 862).

Het nieuwe stelsel beoogt dat:

- Door de instellingstoets de interne kwaliteitscultuur instellingsbreed een impuls krijgt;
- Bij de opleidingsbeoordeling de aandacht ligt bij de essentie van het onderwijs: (verbetering van) de inhoudelijke kwaliteit;
- Een goede balans ontstaat tussen de maat nemen van opleidingen enerzijds en de verbeterfunctie anderzijds.

Nieuw accreditiestelsel: instellingstoets kwaliteitszorg

De instellingstoets kwaliteitszorg is "het keurmerk dat tot uitdrukking brengt dat de interne kwaliteitszorg en de inzet tot verbetering van de resultaten van een instelling voor hoger onderwijs voor zover die betrekking heeft op de kwaliteit van haar opleidingen door het accreditatieorgaan positief is beoordeeld" (Stb. 2010, 293).

Het doel van de instellingstoets kwaliteitszorg is vast te kunnen stellen of het bestuur van een instelling vanuit zijn visie op de kwaliteit van het onderwijs een doeltreffend systeem van kwaliteitszorg hanteert waarmee het de kwaliteit van de aangeboden opleidingen kan garanderen. Het gaat bij de instellingstoets kwaliteitszorg uitdrukkelijk niet om de beoordeling van de kwaliteit van de afzonderlijke opleidingen.

In essentie gaat het bij de instellingstoets kwaliteitszorg om vijf samenhangende vragen:

1. Wat is de visie van de instelling op de kwaliteit van haar onderwijs?
2. Hoe wil de instelling deze visie realiseren?
3. Hoe meet de instelling in hoeverre de visie wordt gerealiseerd?
4. Hoe werkt de instelling aan verbetering?
5. Wie is waarvoor verantwoordelijk?

Deze vijf vragen zijn vertaald in vijf standaarden. Over elk van deze vijf standaarden geeft de auditcommissie een gewogen en gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet wel, voldoet niet of voldoet ten dele aan de standaard. Vervolgens geeft de auditcommissie een gemotiveerd eindoordeel over de vraag of een instelling 'in control' is over de kwaliteit van haar opleidingen. Ook dat oordeel vindt plaats op basis van een driepuntsschaal: positief, negatief of positief onder voorwaarden.

Het oordeel 'positief' leidt tot een goedkeuringsbesluit van de NVAO met een geldigheid van zes jaar. De opleidingsbeoordelingen mogen dan plaatsvinden via het kader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.

Het oordeel 'positief onder voorwaarden' leidt tot een goedkeuring van de NVAO onder ontbindende voorwaarden met een geldigheid van een jaar. De opleidingsbeoordelingen mogen gedurende dat jaar plaatsvinden via het kader voor de beperkte opleidingsbeoordeling en een positief accreditatiebesluit of positief besluit toets nieuwe opleiding op grond van het beperkte kader heeft dan een geldigheidsduur van een jaar.

Bij het oordeel 'positief onder voorwaarden' dient de instelling binnen een jaar een positieve beoordeling te verkrijgen, waarbij de NVAO beziet of de instelling inmiddels aan de gestelde voorwaarden heeft voldaan. Indien geen aanvullende beoordeling wordt aangevraagd of indien niet aan de voorwaarden blijkt te zijn voldaan, vervalt het positieve besluit.

Indien de instelling naar het oordeel van de NVAO binnen een jaar heeft voldaan aan de voorwaarden, gesteld bij het verlenen van de instellingstoets kwaliteitszorg, wordt de geldigheidsduur van een positief accreditatiebesluit of positief besluit toets nieuwe opleiding verlengd tot zes jaar. De beoordeling van de gestelde voorwaarden wordt uitgevoerd in opdracht van de NVAO door een auditcommissie. De aanvullende beoordeling volgt op hoofdlijnen de procedure voor een reguliere instellingstoets kwaliteitszorg. De auditcommissie richt zich op de eerder gestelde voorwaarden.

Het oordeel 'negatief' leidt tot onthouding van goedkeuring voor een periode van minimaal drie jaar. Opleidingsbeoordelingen vinden dan plaats via het regime van de uitgebreide opleidingsbeoordelingen. Opleidingen die gedurende het invoeringsregime op basis van een beperkte beoordeling zijn geaccrediteerd of een toets nieuwe opleiding hebben verkregen, dienen in geval van onthouding van goedkeuring van de instellingstoets kwaliteitszorg binnen een jaar een aanvullende beoordeling te ondergaan. Deze aanvullende beoordeling dient te worden aangevraagd bij de NVAO en op een dergelijke aanvraag wordt binnen drie maanden een beslissing genomen.

De NVAO stelt de auditcommissie samen die de instellingstoets kwaliteitszorg uitvoert en de NVAO benoemt deze auditcommissie. De te beoordelen instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de auditcommissie. Aan de auditcommissie worden de volgende eisen gesteld:

1. de commissie bestaat uit tenminste vier leden, onder wie een student;
2. de commissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en auditdeskundigheid, is op de hoogte van ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland en is gezaghebbend;
3. een van de leden met bestuurlijke deskundigheid treedt op als voorzitter;
4. de commissie is onafhankelijk (de leden hebben tenminste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling).

De auditcommissie wordt begeleid door een procescoördinator van de NVAO en ondersteund door een secretaris. Ook de secretaris en de procescoördinator zijn onafhankelijk van de desbetreffende instelling. De secretaris en de procescoördinator zijn geen lid van het panel.

Alle commissieleden en de secretaris verklaren voorafgaand aan het eerste bezoek geen relaties of banden met de desbetreffende instelling te onderhouden, privé noch zakelijk, die een onafhankelijke oordeelsvorming over de instelling ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden, alsmede dat zij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet hebben gehad.

Nederlandse Hoger onderwijsinstellingen die voor ten minste de helft van hun opleidingen die onder de WHW vallen een accreditatie door de NVAO hebben verkregen, kunnen bij de NVAO de *instellingstoets kwaliteitszorg aanvragen* ("Regeling versnelde invoering").

Een toets nieuwe opleiding of accreditatie van rechtswege is in dit verband onvoldoende: het is van belang dat de instellingen, die de beperkte opleidingsaccreditatie versneld toe gaan passen het vertrouwen hebben verdiend dat zij zorgvuldig omgaan met de kwaliteit van het onderwijs en kwaliteitszorg.

Het bestuur van de instelling kon hiervoor **tot 1 maart 2011** een brief naar de NVAO sturen. Instellingen geven hiermee aan dat zij vanaf 1 januari 2011 hun opleidingen laten beoordelen volgens de beperkte criteria, onder de **verplichting** dat zij binnen *drie jaar* de instellingstoets behalen.

De instelling die de instellingstoets *niet heeft behaald of de aanvraag niet tijdig heeft ingediend*, valt terug in het uitgebreide regime. De instelling laat haar opleidingen met een voor drie jaar toegekende accreditatie *aanvullend* beoordelen, zodat zeker is dat iedere opleiding voldoet aan de eisen van het accreditatiestelsel.

Vraagt de instelling *geen instellingstoets kwaliteitszorg* aan, dan worden de opleidingen volgens de uitgebreide criteria beoordeeld.

Onderwijsinstellingen die *niet deelnemen* aan de regeling versnelde invoering kunnen *drie jaar* na invoering van de wet (dus vanaf 2014) een instellingstoets aanvragen, tenzij de NVAO eerder capaciteit beschikbaar heeft. De NVAO zal dit kenbaar maken.

Nieuw accreditatiestelsel: opleidingsbeoordeling

Accreditatie vindt plaats op het niveau van de opleiding. De kwaliteit van individuele opleidingen staat daarmee onverminderd centraal in het accreditatiestelsel. Wanneer na de instellingstoets kwaliteitszorg door de NVAO is vastgesteld dat de kwaliteitszorg van een instelling zó op orde is dat de kwaliteit van de opleidingen stelselmatig en waar nodig wordt verbeterd, volgt de instelling een ander (beperkt) accreditatieregime.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het beoordelingskader voor de beperkte beoordeling van bestaande opleidingen wordt gebruikt als de instelling **beschikt** over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op drie vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe realiseert de opleiding dit?

3. Worden de doelstellingen bereikt?

Deze drie vragen zijn vertaald in *drie standaarden*. Over deze drie vragen geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een vierpuntsschaal: *onvoldoende*, *voldoende*, *goed* of *excellent*. Tevens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het beoordelingskader voor de uitgebreide beoordeling van bestaande opleidingen wordt gebruikt als de instelling **niet beschikt** over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op zes vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wil de opleiding de kwaliteit borgen?
6. Worden de doelstellingen bereikt?

Deze zes vragen zijn vertaald in zes *onderwerpen*. Over deze vragen geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een vierpuntsschaal: *onvoldoende*, *voldoende*, *goed* of *excellent* (zie onder). Tevens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel.

Panel

Zowel voor de beperkte als de uitgebreide opleidingsbeoordeling geldt dat de instelling het visitatiepanel samenstelt, een secretaris aanwijst en het panel ter instemming voordraagt aan de NVAO. De instelling levert hiervoor op een door de NVAO vastgestelde wijze gegevens aan over de deskundigheden en onafhankelijkheid van de panelleden en de secretaris. De secretaris van het panel heeft een training doorlopen van de NVAO, die heeft geleid tot certificering van de secretaris.

De instelling kan opdracht geven aan een evaluatiebureau om het panel samen te stellen, ook dan moet het panel ter instemming worden voorgedragen aan de NVAO.

Open spreekuur

Voor het beoordelen van de opleiding spreekt het panel met deskundigen van de opleiding. Daarnaast stelt het panel een open spreekuur vast. Opleiding en panel geven zowel voorafgaand als tijdens het bezoek ruime bekendheid aan dit spreekuur. Het panel kan daarnaast in overleg met de opleiding colleges of andere onderwijsleersituaties bezoeken.

Vierpuntsschaal

- *Onvoldoende*: De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen;
- *Voldoende*: De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau;
- *Goed*: De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit;
- *Excellent*: De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Nieuw accreditatiestelsel: toets nieuw opleiding

Wanneer na de instellingstoets kwaliteitszorg door de NVAO is vastgesteld dat de kwaliteitszorg van een instelling zó op orde is dat de kwaliteit van de opleidingen stelselmatig en waar nodig wordt verbeterd, volgt de instelling een ander (beperkt) toetsingsregime voor nieuwe opleidingen.

Beperkte toets nieuwe opleiding

Het beoordelingskader voor de beperkte beoordeling van nieuwe opleidingen wordt gebruikt als de instelling **beschikt** over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op vier vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe wil de opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
4. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vier vragen zijn vertaald in *vier standaarden*. Over deze vier vragen geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: *onvoldoende* of *voldoende*. Tevens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de tweepuntsschaal.

Uitgebreide toets nieuwe opleiding

Het beoordelingskader voor de uitgebreide beoordeling van nieuwe opleidingen wordt gebruikt als de instelling **niet beschikt** over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze zeven vragen zijn vertaald in *zeven onderwerpen en 16 standaarden*. Over deze vragen standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: *onvoldoende* of *voldoende* (zie onder). Tevens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de tweepuntsschaal.

Panel

In het nieuwe stelsel is de NVAO belast met het instellen van een commissie van deskundigen. De NVAO stelt het visitatiepanel samen dat de toets nieuwe opleiding uitvoert en de NVAO benoemt dit panel. De te beoordelen opleiding heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van het visitatiepanel.

Het panel wordt begeleid door een procescoördinator van de NVAO en ondersteund door een secretaris. Ook de secretaris en de procescoördinator zijn onafhankelijk van de desbetreffende instelling. De secretaris en de procescoördinator maken geen deel uit van het panel. De secretaris heeft een training doorlopen van de NVAO, die heeft geleid tot certificering van de secretaris.

Tweepuntsschaal

- *Onvoldoende*: De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit;
- *Voldoende*: De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Nieuw accreditatiestelsel: rechtspersoon Hoger Onderwijs

De Nederlandse Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) kent sinds 1 september 2010 de volgende erkende hogerwijsinstellingen:

- De bij wet bepaalde bekostigde universiteiten en hogescholen
Deze “bekostigde”instellingen zijn de universiteiten en hogescholen Zij ontvangen een financiering van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap De opleidingen en diploma's en graden zijn wettelijk erkend.
- Rechtspersonen voor hoger onderwijs
Particuliere onderwijsinstellingen die geen financiering ontvangen van de overheid kunnen door de de minister van Onderwijs, Cultuur en wetenschap worden erkend als “rechtspersoon voor hoger onderwijs “en daarmee geaccrediteerde opleidingen aanbieden. Na accreditatie zijn de opleidingen van de rechtspersonen voor hoger onderwijs wettelijk erkend. De diploma's verbonden aan die opleidingen zijn gelijk aan de diploma's van bekostigde instellingen.

Een organisatie die wil worden erkend als “rechtspersoon voor hoger onderwijs” dient de volgende drie stappen te volgen De organisatie vraagt bij de NVAO een verzwaarde toets nieuwe opleiding aan voor een kwaliteitstoets van de (eerste) aan te bieden opleiding. Bij deze verzwaarde toets nieuwe opleiding wordt – in tegenstelling tot de ‘normale” toets nieuwe opleiding – wel naar het rendement van de opleiding gekeken. Na beoordeling van de opleiding neemt de NVAO een besluit ten behoeve van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Daarna vraagt de organisatie bij de Inspectie van Onderwijs een advies aan. De inspectie toetst de kwaliteit en continuïteit van de kandidaat rechtspersoon, waar onder naleving van wet- en regelgeving en verstrekt hierover een advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Erkende onderwijsinstellingen vallen onder het toezicht van de inspectie na een positief besluit van de NVAO en een advies van de Inspectie neemt de minister van Onderwijs, Cultuur en wetenschap een besluit over de erkenning van de organisatie als “rechtspersoon voor hoger onderwijs”op basis van de beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs.

Nieuw accreditatiestelsel: bijzonder kenmerk

Een bijzonder kenmerk biedt instellingen de mogelijkheid zich te profileren op aspecten die niet direct gerelateerd zijn aan het niveau van de opleiding, maar bijvoorbeeld te maken hebben met de oriëntatie (zoals onderzoeksmasters), met doelstellingen als duurzaamheid of met het residentiële karakter.

Bijzondere kenmerken kunnen worden aangevraagd bij de instellingstoets kwaliteitszorg, een (beperkte/uitgebreide) opleidingsbeoordeling of op een ander moment (in dat geval loopt de accreditatietermijn tot de einddatum van de oorspronkelijke aanvraag):

1. De auditcommissie of het visitatiepanel toetst een bijzonder kenmerk aan de hand van het daarvoor relevante kader in combinatie met onderstaande criteria. De commissie of het panel beoordeelt hierbij of een instelling of een opleiding met een bijzonder kenmerk "waarmaakt wat ze belooft";
2. De commissie of het panel stelt hiertoe in samenspraak met de instelling of opleiding vast aan welke standaarden precies aandacht zal worden besteed bij de beoordeling;
3. De noodzakelijke vergelijking met andere relevante instellingen of opleidingen wordt uitgevoerd door de instelling of opleiding zelf;
4. De samenstelling van de beoordelende commissie of het panel is adequaat met het oog op de beoordeling van het bijzondere kenmerk;
5. Uitgangspunt is dat de beoordeling van een bijzonder kenmerk door de instelling of opleiding op ieder moment kan worden aangevraagd, maar dat de accreditatietermijn ervan de einddatum van de oorspronkelijke aanvraag niet overschrijdt;
6. Een bijzonder kenmerk moet voldoen aan de criteria zoals toegelicht in het beoordelingskader

De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie, en geeft weer of *wel*, *niet* of *ten dele* aan de criteria wordt voldaan. Tevens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel of het bijzondere kenmerk *wel* of *niet* wordt toegekend.

Nieuw accreditatiestelsel: panels

Het nieuwe accreditatiestelsel wil discussies over de kwaliteit van het onderwijs stimuleren en zo een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een kwaliteitscultuur binnen Onderwijsinstellingen.

Het is van belang dat het visitatiepanel zo wordt samengesteld dat deze discussie kan ontstaan. De onafhankelijkheid van het panel dient boven elke twijfel verheven te zijn. De NVAO moet daarom vooraf instemmen met de samenstelling van het panel.

Voor de **instellingstoets kwaliteitszorg** stelt de NVAO de auditcommissie samen die deze toets uitvoert. De te beoordelen instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de auditcommissie.

Voor de **accreditatie van bestaande opleidingen** stelt de instelling in het nieuwe accreditatiestelsel het panel samen, wijst een secretaris aan en draagt het panel vervolgens ter instemming voor aan de NVAO. De instelling levert hiervoor gegevens aan over de deskundigheden en onafhankelijkheid van de panelleden en de secretaris (zie onder: "Indienen voorstel panelsamenstelling").

De instelling kan opdracht geven aan een evaluatiebureau om het panel samen te stellen. Ook in dat geval moet het panel ter instemming worden voorgedragen aan de NVAO. In de

machtigingsbrief aan het evaluatiebureau vermeldt de instelling in dat geval de namen van de panelleden waarmee ze zich akkoord verklaart.

Samenstelling panel

Bij het **toetsen van nieuwe opleidingen** geldt dat na 1 april 2011 de NVAO het panel samenstelt. Aan de samenstelling van het beoordelingspanel worden de volgende eisen gesteld:

1. Het panel bestaat uit ten minste vier leden, onder wie ten minste twee gezaghebbende domeindeskundigen en een student;
2. Het panel beschikt in zijn geheel over de volgende deskundigheden:
 - a. deskundigheid ten aanzien van de ontwikkelingen in het vakgebied;
 - b. internationale deskundigheid;
 - c. werkvelddeskundigheid in het voor de opleiding relevante beroepenveld (indien van toepassing);
 - d. ervaring met het geven en ontwikkelen van onderwijs op het desbetreffende opleidingsniveau en deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijsvorm(en);
 - e. studentgebonden deskundigheid;
 - f. visitatie- of auditdeskundigheid.
3. Het panel is onafhankelijk (de leden hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de instelling waartoe de opleiding behoort);
4. Het panel wordt bijgestaan door een onafhankelijke, externe secretaris die is getraind en gecertificeerd door de NVAO. De secretaris is geen lid van het panel. De NVAO maakt een lijst bekend van de door haar gecertificeerde secretarissen/coördinatoren.

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

Panelleden en secretarissen ondertekenen een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces. Hierin is opgenomen dat zij kennis hebben genomen van de NVAO Gedragscode (*zie rechterzijde pagina + ENG NVAO Code of Conduct/NVAO Declaration of Independence and Confidentiality 2010*).

Samenvattend

- *Instellingstoets kwaliteitszorg*
De NVAO stelt de auditcommissie samen die de instellingstoets kwaliteitszorg uitvoert.
- *Bestaande opleiding (accreditatie)*
 - de instelling stelt het panel samen (of besteedt dit uit aan een evaluatiebureau);
 - de instelling legt de panelsamenstelling voor aan de NVAO.
- *Nieuwe opleiding (toets nieuwe opleiding)*
 - voor 1 april 2011 ingediend met visitatierapport: de instelling stelt/stelde het panel samen of besteedt/besteedde dit uit aan een evaluatiebureau;
 - na 1 april 2011: de NVAO stelt het panel samen.

1.9.2 Taken en werkwijze nieuw accreditatiestelsel in Vlaanderen

In Vlaanderen wordt een nieuw accreditatiedecreet naar verwachting in 2012 afgerond. De cellen kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) zijn gestart met de uitwerking van een protocol kwaliteitszorg visitaties 2012-2020.

1.9.3 Taken en werkwijze oud accreditatiestelsel in Nederland

De taken die de NVAO in Nederland uitvoert, vloeien voort uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en komen neer op het accrediteren van bestaande opleidingen, het toetsen van nieuwe opleidingen in het hoger onderwijs en het adviseren over de mogelijke verlenging van masterprogramma's in het wetenschappelijk onderwijs.

Op grond van de wet heeft de NVAO in februari 2003 de accreditatiekaders voor bestaande opleidingen en toetsingskaders voor nieuwe opleidingen vastgesteld. Deze kaders omvatten het beoordelingskader waarmee de kwaliteit van een opleiding getoetst wordt en de werkwijze bij accreditatie. De wet legt het initiatief om accreditatie aan te vragen bij de instellingen.

De opleidingen werken een zelfevaluatie-rapport uit en verzoeken een Visiterende en Beoordelende Instantie (VBI) een externe beoordeling uit te voeren om de kwaliteit van de betrokken opleiding te beoordelen. De VBI doet daarbij een beroep op een commissie van onafhankelijke deskundigen, een (beleids-) medewerker van de NVAO die zich een oordeel vormt over de te accrediteren opleiding. Dit oordeel wordt vastgelegd onderbouwd in een rapport. De NVAO baseert haar accreditatiebeslissing op dit rapport.

Accreditatie van bestaande opleidingen vindt in Nederland plaats op basis van een zesjarige cyclus. De NVAO wil daarbij beschikken over een historie die teruggaat tot drie accreditaties die daaraan vooraf zijn gegaan. Met als oogmerk het kunnen uitvoeren van analyse op het niveau van onderwijsinstellingen. Deze analyse wordt op dezelfde wijze toegepast bij de bescheiden die horen bij een accreditatieaanvraag waarvan de instelling de aanvraag heeft ingetrokken, of als de opleiding door omstandigheden wordt opgeheven binnen de vastgestelde accreditatietermijn.

De Nederlandse wetgever schrijft voor dat de NVAO jaarlijks een lijst opstelt van VBI's die hebben aangegeven daarvoor in aanmerking te willen komen en die voldoen aan de criteria die de NVAO stelt. Deze criteria betreffen onder meer de onafhankelijkheid, de deskundigheid en het gezag van de externe deskundigen, de werkwijze van de VBI, de onderbouwing van het oordeel en eisen aan de rapportage (zie ook het protocol ter beoordeling van VBI's deze is terug te lezen op de website van de NVAO). Overigens zijn instellingen vrij in de keuze van een VBI en kunnen zij ook een VBI inschakelen die niet op de lijst is opgenomen.

Hogescholen en universiteiten nemen zelf het initiatief voor accreditatie.

Zij geven na een zelfevaluatie een VBI opdracht om de kwaliteit van een opleiding te beoordelen. De VBI brengt een rapport uit aan de instelling.

De instelling stuurt dat rapport vervolgens naar de NVAO die nagaat of het rapport beantwoordt aan de gestelde eisen, verifieert of de visitatiecommissie op grond van voorhanden zijnde gegevens tot de juiste conclusies is gekomen en, waar dat het geval is, het oordeel van de VBI valideert. Het is langs deze weg dat de NVAO besluit al dan niet tot accreditatie over te gaan. Dat een VBI op de door de NVAO jaarlijks samen te stellen lijst staat, is geen garantie dat een door dat VBI opgesteld rapport voldoende basis biedt voor accreditatie.

Het Nederlandse hoger onderwijs heeft een goed werkend stelsel van kwaliteitszorg. Door zelfevaluaties en visitaties kunnen opleidingen zichzelf voortdurend verbeteren. Deze functie blijft bestaan. Accreditatie is de afronding: het eindoordeel van de NVAO over de kwaliteit van een opleiding.

1.9.4 Taken en Werkwijze accreditatiestelsel in Vlaanderen

In Vlaanderen is de werking van de NVAO vastgelegd in het Structuurdecreet van 4 april 2003. Het decreet voorziet in een internationaal verdrag dat het orgaan aanwijst dat in overeenstemming met het structuurdecreet accreditatie verleent en de toets nieuwe opleidingen uitvoert voor alle opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. Het decreet legt ook de kwaliteitswaarborgen vast waaraan een opleiding dient te voldoen. De door de NVAO uitgewerkte accreditatiekaders voor bestaande opleidingen en het toetsingskader voor nieuwe opleidingen zijn afgestemd op deze decretale bepalingen. Overigens komen ze op hoofdlijnen sterk overeen met de Nederlandse kaders.

Hogescholen en universiteiten nemen ook in Vlaanderen zelf het initiatief tot accreditatie. Zij voegen bij hun accreditatieaanvraag een gepubliceerde externe beoordeling. Voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen kan dit het rapport zijn van de externe beoordeling gecoördineerd door VLIR en/of VLHORA in het kader van hun wettelijk voorziene rol bij externe kwaliteitszorg. Deze externe beoordeling kan ook uitgevoerd worden door een evaluatieorgaan dat door de NVAO is erkend.

Accreditatie van bestaande opleidingen vindt in Vlaanderen plaats op basis van een achtjarige cyclus. De NVAO wil daarbij kunnen beschikken over een historie die teruggaat tot drie accreditaties die daaraan vooraf zijn gegaan. Met als oogmerk het kunnen uitvoeren van analyse op het niveau van onderwijsinstellingen. Deze analyse wordt op dezelfde wijze toegepast bij de bescheiden die horen bij een accreditatieaanvraag waarvan de instelling de aanvraag heeft ingetrokken, of als de opleiding door omstandigheden wordt opgeheven binnen de vastgestelde accreditatietermijn.

Net zoals in Nederland bouwt het stelsel van accreditatie in Vlaanderen voort op het goed werkend stelsel van interne en externe kwaliteitszorg in de hogescholen en universiteiten, waarbij zelfevaluaties en visitaties door externe commissies centraal staan en sterk op verbetering gericht zijn. Deze verbeterfunctie blijft eveneens behouden. Accreditatie, de beoordeling of een opleiding aan bepaalde kwaliteitsmaatstaven beantwoordt, vormt aldus het sluitstuk op het stelsel van kwaliteitszorg.

Informatie over het Vlaamse hoger onderwijs en het accreditatiestelsel in Vlaanderen staat in het Hogeronderwijsregister.

1.9.5 Overige Taken en Werkwijze van de NVAO in Nederland en Vlaanderen

Naast het beoordelen van accreditaties van nieuwe of bestaande opleidingen op bachelor en wetenschappelijk niveau in het hoger en wetenschappelijk onderwijs in Nederland en Vlaanderen

Heeft de NVAO ook nog een aantal beoordelende dan wel adviserende uitvoerende taken die voortvloeien uit de WHW in Nederland of Structuurdecreet in Vlaanderen

Taken en werkwijze die ten tijden van de opmaak van deze selectielijst opgenomen zijn:

Beoordelen Planningsneutrale Conversie

De minister van OCW beoordeelt of het voornemen van het instellingsbestuur om twee of meer al in het CROHO opgenomen opleidingen samen te voegen tot een verbrede opleiding al dan niet leidt tot een nieuwe opleiding. De NVAO voert hiertoe een marginale toetsing uit en adviseert daarna de minister.

Wanneer de minister een positief besluit neemt, kan het instellingsbestuur de wijzigingen in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) doorvoeren. Vanaf het ogenblik dat de eerste inschrijving van studenten in de verbrede opleiding mogelijk is, kunnen studenten zich niet meer inschrijven voor de oorspronkelijke opleidingen.

Adviseren over verlenging cursusduur master opleiding

Op grond van artikel 5a.2 lid 4 WHW1 heeft de Staatssecretaris in 2003 de NVAO opgedragen advies uit te brengen over de verlenging van de wettelijke cursusduur van enkele specifieke masteropleidingen in het WO en de daaraan verbonden studiefinancieringrechten.

Nederlandse universiteiten kunnen sinds 2003 voor een bepaalde master in het wetenschappelijk onderwijs een aanvraag indienen voor een tweejarig programma, met bijbehorende Studiefinancieringrechten voor studenten. De NVAO heeft hiervoor op verzoek van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap twee protocollen opgesteld. Een protocol voor specifieke opleidingen op het gebied van de internationale rechtsvergelijking en de opleidingen taal en cultuur met een bijzonder moeilijk schrift.

Het tweede protocol geldt voor de overige wetenschappelijke masteropleidingen die hun bestaande opleiding willen verlengen van een naar twee jaar.

Overname taken Inspectie van het Onderwijs

In 2003 hebben het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Inspectie van het Onderwijs en de NVAO afspraken gemaakt over de onderlinge taakverdeling op het gebied van externe kwaliteitszorg in het Nederlandse hoger onderwijs. Op basis hiervan is het inspectiedossier externe kwaliteitszorg per 1 september 2003 overgedragen aan de NVAO. In 2007 heeft de NVAO alle "inspectietaken" kunnen afronden.

De NVAO had twee taken overgenomen van de Inspectie:

- a) evaluatie bestuurlijke hantering (follow-up van visitaties-oude-stijl die eerder door de Inspectie waren goedgekeurd);
- b) follow-up van visitaties vanaf 2003.

a) evaluatie bestuurlijke hantering

Bij de evaluatie bestuurlijke hantering van visitaties die door de Inspectie zijn goedgekeurd, gaat het om opleidingen waarbij de Inspectie destijds zogeheten "ernstige tekortkomingen" had vastgesteld. Bij de evaluatie bestuurlijke hantering van visitaties die door de NVAO zijn goedgekeurd, gaat het om opleidingen waarbij de NVAO in de jaren 2003-2005 zogenoemde "substantiële verbeterpunten" heeft benoemd. De NVAO heeft alle opleidingen met tekortkomingen of verbeterpunten om een stand van zakennotitie gevraagd. Op grond van deze notitie en eventueel een gesprek beoordeelt de NVAO of de instelling bestuurlijk adequaat - dat wil zeggen tijdig, ter zake en toereikend - heeft gehandeld naar aanleiding van de kritiek van de visitatiecommissie. Eind 2007 heeft de NVAO alle Evaluatie Bestuurlijke Hanteringstrajecten kunnen afhandelen.

b) follow-up van visitaties vanaf 2003

Meta-evaluatie

Bij de meta-evaluatie van visitaties gaat de NVAO na of een visitatie naar behoren is uitgevoerd en of een opleiding - mede met het oog op toekomstige accreditatie - substantieel moet worden verbeterd. De NVAO vraagt dan aan de betreffende instelling om binnen circa twee jaar een "stand van zakennotitie" leveren. Wanneer de voortgang sinds de vorige visitatie op een aantal essentiële punten onvoldoende is, is er sprake van een zogeheten "langdurig ernstige tekortkoming" en treedt een versneld traject in werking. Tevens wordt - na hoor en wederhoor met de instelling – de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op de hoogte gesteld. In 2006 heeft de NVAO zich vooral bezig gehouden met de meta-evaluatie van de pabo's.

Visitaties

In 2005 heeft de NVAO de visitaties beoordeeld en deze goedgekeurd. Sindsdien is met betrekking tot de "inspectietaken" louter sprake van de evaluatie bestuurlijke hantering. Eind 2007 hebben de Inspectie van het Onderwijs en de NVAO de taakverdeling en samenwerking op het gebied van het toezicht in het hoger onderwijs nader besproken. In januari 2008 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het nieuwe samenwerkingsprotocol naar de Tweede kamer gestuurd.

Beoordelen en bekendmaking visiterende en beoordelende instanties

In de procedure van de accreditatie van bestaande opleidingen hebben de Nederlandse wetgever en de Vlaamse decreetgever een belangrijke plaats ingeruimd voor organisaties die buiten de NVAO staan: in Nederland de Visiterende en Beoordelende Instanties (VBI's) en in Vlaanderen de evaluatieorganen.

Deze organisaties visiteren en beoordelen de opleidingen die geaccrediteerd moeten worden. Voor de organisatie van de visitaties heeft de Nederlandse wetgever geopteerd voor het marktmechanisme, waarbij instanties (VBI's) die los staan van de instellingen en hun koepelorganisaties opleidingen beoordelen.

In Vlaanderen heeft de decreetgever de beoordeling van opleidingen die worden aangeboden door ambtshalve geregistreerde Hoger onderwijsinstellingen toevertrouwd aan de twee koepelorganisaties, VLIR en VLHORA. Wel is daar voorzien dat een externe instantie de onafhankelijkheid van de panels bewaakt.

De basis voor het uitvoeren van visitaties is het accreditiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs van de NVAO. Onder de regie van de VBI's en de evaluatieorganen komen panels (visitatiecommissies) tot een oordeel over de kwaliteit van de beoordeelde opleidingen. Dit oordeel leggen zij vast in een visitatierapport. Om de verbeterfunctie van het kwaliteitszorgstelsel te handhaven, moeten de panels in de gelegenheid zijn oordelen en aanbevelingen te geven over gevisiteerde opleidingen. Uiteindelijk moet een eindoordeel worden gegeven op grond waarvan een instelling voor een specifieke opleiding een accreditatiebesluit kan vragen bij de NVAO. De NVAO moet op basis van het visitatierapport een eigenstandig oordeel kunnen vellen over de vraag of een opleiding aan de criteria voor basiskwaliteit voldoet. Vanwege de vitale functie van het visitatierapport voor de uiteindelijke accreditatie is het van groot belang dat de VBI's, de evaluatieorganen en de door hen ingestelde panels aan kwaliteitsvoorwaarden voldoen.

De Nederlandse wet schrijft voor dat de NVAO jaarlijks een lijst opstelt van organisaties die naar het oordeel van de NVAO voldoen aan criteria om visitaties te kunnen uitvoeren. Hiermee wordt aangegeven dat deze VBI's potentieel in staat worden geacht om visitaties uit te voeren die resulteren in rapporten die de NVAO in staat stelt tot een oordeel over de aanwezigheid van de basiskwaliteit te komen. Deze lijst is dus een hulpmiddel voor de hoger onderwijsinstellingen bij de keuze van een VBI (relevant in Nederland, omdat uit meer VBI's kan worden gekozen).

Opstellen kwaliteitsoordeel i.v.m. aanwijzingsprocedure

Sinds 8 juli 2004 heeft de NVAO van de staatssecretaris van OCW een rol gekregen in de aanwijzingsprocedure voor hoger onderwijs (aanwijzing betekent dat een instelling, met uitzondering van het recht op bekostiging dezelfde rechten verkrijgt als een bekostigde instelling).

Tot nu toe gold dat de minister van OCW de Inspectie van het Onderwijs verzocht om een advies. Met de wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek als gevolg van de invoering van accreditatie is het beoordelen van de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland echter bij de NVAO belegd. Daarom moet een instelling de NVAO verzoeken een oordeel uit te spreken over de kwaliteit van haar onderwijs. De basis voor dit oordeel wordt gevormd door een rapport van een VBI. De NVAO heeft een protocol gemaakt met criteria waar een opleiding aan moet voldoen om in aanmerking te komen voor aanwijzing.

Toetsen van organisaties als evaluatieorgaan voor het Vlaams Hoger Onderwijs

In Vlaanderen heeft de decreetgever de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) een belangrijke rol gegeven in de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen van ambtshalve geregistreerde hogeronderwijsinstellingen (de klassieke hogescholen en universiteiten). Deze koepelorganisaties zijn decretaal aangeduid als evaluatieorganen en coördineren de visitaties bij alle ambtshalve geregistreerde instellingen.

Beide organisaties vervullen in Vlaanderen eenzelfde opdracht als de Nederlandse VBI's, maar hoeven hiervoor niet erkend te worden door de NVAO.

Om de noodzakelijke objectiviteit van het visitatieproces te verzekeren, heeft de decreetgever bepaald dat de zogenaamde Erkenningscommissie – en niet de koepelorganisatie – de onafhankelijkheid van de leden van de visitatiepanels beoordeelt en dat de visitatiecommissies de visitatierapporten vaststellen.

Na de start van het accreditatieproces in Vlaanderen in 2005 heeft de NVAO regelmatig overleg gevoerd met de VLIR en de VLHORA over de voortgang van de verschillende procedures. Er is daarbij afgesproken dat VLIR en VLHORA na publicatie een aantal visitatierapporten en de onafhankelijkheidsverklaringen aan de NVAO bezorgen, waardoor instellingen geen bijkomende kopieën meer hoeven aan te leveren bij hun accreditatieaanvraag.

Op basis van de gegevens in het Hogeronderwijsregister kunnen vanaf 1 januari 2011 aanvragen volledig elektronisch worden ingediend.

Behandelen/beoordelen overige aanvragen te weten

Associate-degreeprogramma's

Een Nederlandse hogeschool kon binnen een (geaccrediteerde) hbo-bacheloropleiding een tweejarig Associate-degree programma instellen. Associate-degree programma's vergroten de deelname aan het hoger onderwijs. Ze vullen het gat tussen een mbo- en een vierjarige bacheloropleiding.

Een Associate-degree programma is een tweejarig onderdeel van een vierjarige bacheloropleiding, maar heeft een eigen graad namelijk de Associate Degree. Het betreft hier vierjarige bacheloropleidingen die geaccrediteerd zijn door de NVAO, of beschikken over een

accreditatie van rechtswege op basis van een goedgekeurde visitatie van de desbetreffende bacheloropleiding door de NVAO.

Tot nog toe zijn deze programma's op basis van pilots tot stand gekomen. De eerste ronde pilots is gestart in het studiejaar 2006-2007. Daarna is het aantal pilots steeds verder uitgebreid. De eindbeslissing over deelname aan de pilots ligt bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap respectievelijk de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De NVAO formuleert een advies over de kwaliteit van de aanvragen als onderdeel van de uiteindelijke besluitvorming door genoemde bewindslieden

De Associate degree zal definitief worden ingevoerd. Op welke wijze en op welk tijdstip dit zal gebeuren is afhankelijk van het wetgevingstraject dat medio 2011 plaatsvindt

Educatieve minoren

De NVAO kreeg in 2009 het verzoek van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om adviezen uit te brengen over de kwaliteit van de plannen van de universiteiten voor educatieve minoren. Studenten zouden in het kader van hun wetenschappelijke bachelor al een (educatieve) minor kunnen volgen. Daaraan is een onderwijsbevoegdheid gekoppeld die te vergelijken is (maar wel beperkter) met die van tweedegraads leraren. Met dit initiatief wil de staatssecretaris meer studenten motiveren om te kiezen voor een carrière in het onderwijs.

In juni 2009 heeft de NVAO 11 aanvragen beoordeeld. Daartoe is een commissie van deskundigen ingesteld die gesprekken heeft gevoerd met vertegenwoordigers van alle aanvragende universiteiten. De NVAO heeft tien positieve adviezen geformuleerd. In oktober 2009 is de tweede ronde gestart voor universiteiten die nog geen eerstegraads lerarenopleidingen aanboden. In februari 2010 heeft de NVAO over vier aanvragen binnen deze ronde positief geadviseerd.

Ruim baan voor talent

In 2007 heeft het ministerie van OCW de commissie 'Ruim Baan voor Talent' onder voorzitterschap van mr. A.H. Korthals verzocht een evaluatieonderzoek uit te voeren naar de experimenten die zes universiteiten en vijf hogescholen in het kader van de beleidsnotitie *Ruim Baan voor Talent* zijn gestart met selectie aan de poort en collegegeldverhoging voor opleidingen met een erkende evidente meerwaarde. De commissie 'Ruim Baan voor Talent' heeft de NVAO gevraagd de experimenten te evalueren en hierbij het aspect meerwaarde te verduidelijken.

Hiertoe heeft de evaluatiecommissie in opdracht van de NVAO opleidingen beoordeeld die experimenteren met verschillende vormen van selectie voor excellente studenten (selectie aan de poort, collegegeldverhoging en honours programma's). De evaluatie richtte zich op de vraag of de bij het experiment betrokken opleidingen ook daadwerkelijk meerwaarde bieden. In mei 2007 heeft de commissie Sminia haar eindrapport aan de commissie 'Ruim baan voor talent' afgegeven. Deze heeft haar eindrapport *Wegen voor Talent* op 11 december 2007 aangeboden aan de minister van OCW. In 2008 wordt het rapport in de Tweede Kamer besproken.

Opleiding in de school

Onderwijsinstellingen voor primair en voortgezet onderwijs en bve-instellingen leiden steeds vaker onderwijspersoneel op in de school of instelling. Op vraag van de minister van OCW hebben de Inspectie van het Onderwijs en de NVAO een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteitsborging van deze vorm van werkplekleren.

In uitwerking van de kwaliteitsagenda *Krachtig meesterschap* voor het opleiden van leraren in de periode 2008-2010 heeft staatssecretaris van OCW bekend gemaakt dat zij "Opleiden in de school" structureel wil verankeren in het onderwijsbestel vanaf het schooljaar 2009-2010.

Beoordeling 2^e fase (pilot)

De NVAO heeft in 2008 veel tijd en energie gestoken in de voorbereidingen van een nieuw accreditatiestelsel. Het stelsel is in Nederland in 2011 van kracht geworden. In Vlaanderen blijft het huidige stelsel nog tot 2013 van kracht, maar de voorbereidingen op een nieuw stelsel zijn ook daar in volle gang. Het belangrijkste verschil met het oude stelsel is dat er een nieuwe toets komt, de instellingsaudit, waarbij de kwaliteitszorg van een instelling als geheel wordt beoordeeld.

Om na te gaan of de vernieuwingen ook inderdaad de beoogde resultaten opleveren, is eind 2008 en begin 2009 een aantal pilots georganiseerd. In de pilots werd een nieuw ontwerp voor het accreditatiestelsel getest. Daarbij waren negen Vlaamse en Nederlandse hogescholen en universiteiten betrokken. Begin 2009 zijn de uitkomsten van het piloottraject geëvalueerd. Op basis van de evaluatie zijn ook de accreditatiekaders herschreven.

HBO-5

Vlaanderen voerde in 2010 het hoger beroepsonderwijs in (hbo5). Hieraan nemen deel de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO), de huidige vierde graad beroepsonderwijs Verpleegkunde en de hogescholen. De nieuwe hbo5-opleiding is een combinatie van scholing en opleiding op de werkvloer en neemt 90 tot 120 studiepunten in beslag. Studenten die het examen met goed gevolg hebben afgelegd, krijgen een graduaatsdiploma.

De NVAO is verzocht de accreditatie en toets nieuwe opleiding van deze opleidingen uit te voeren.

2 Selectielijst

2.1 Leeswijzer voor de selectielijst

Om interpretatie van de onderstaande selectielijst te ondersteunen, wordt in deze leeswijzer aangegeven op welke wijze de selectielijst is opgebouwd.

Per onderscheiden handeling worden in een gegevensblok de onderstaande gegevens gepresenteerd:

Nummer:	Dit is het unieke volgnummer van de benoemde handeling.
Handeling:	Dit is een complex van activiteiten die een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid. In de praktijk komt een handeling meestal overeen met een procedure of een werkproces. De formulering van de handelingen is in de regel toegespitst op het product. De handeling als zodanig omvat alle activiteiten die leiden tot het product. De neerslag van een handeling is niet beperkt tot het (eind)product, maar omvat alle archiefbescheiden die in verband daarmee zijn voortgebracht. Zo betreft de neerslag van een beschikkende handeling niet alleen het originele besluit, maar ook alle voorgaande stukken. Aangezien handelingen voortvloeien uit taken en bevoegdheden is het mogelijk dat een vermelde handeling in de praktijk nimmer (volledig) is uitgevoerd.
Opmerking:	Eventueel aanvullende informatie met betrekking tot de beschreven taak of de waardering daarvan.
Periode:	Aanduiding van het jaar waarin een taak door de N(V)AO voor het eerst wordt uitgevoerd. Het eindjaar geeft aan tot en met welk jaar een taak door de N(V)AO werd uitgevoerd. Als een taak op het moment van het opstellen van deze selectielijst nog steeds wordt uitgevoerd, volgt op het jaar van aanvang een koppelteken.
Product:	Het product is het (eind)resultaat van de uitvoering van een taak of werkproces. De opsomming van producten bij een handeling is niet uitputtend. Het gaat heribij vaak om een aantal kernproducten hiervan.
Grondslag:	Aanduiding van de wettelijke basis op grond waarvan een taak of werkproces wordt uitgevoerd. Indien bekend wordt aangegeven de naam van de wet, de Algemene Maatregel van bestuur, het Koninklijk Besluit of ministeriële regeling en het betreffende artikel en het lid daarvan. Wanneer geen wettelijke grondslag voor het werkproces bestaat, kan eventueel de bron (interne regelgeving, beleidsnota's e.d.) worden genoemd waarin het betreffende werkproces staat vermeld.

Waardering: De waardering geeft aan of de neerslag van een handeling permanent moet worden bewaard of op termijn vernietigd. In het laatste geval wordt ook aangegeven na hoeveel jaar de neerslag moet worden vernietigd. Daarbij worden de volgende afkortingen gebruikt: **V** = vernietigen. Na de "**V**" wordt een cijfer vermeld. Dit cijfer geeft aan na hoeveel jaar de neerslag moet worden vernietigd na volledige afhandeling van een bepaalde zaak. Voor permanent te bewaren handelingen wordt de afkorting **B** gebruikt. Na de "**B**" volgt tussen accolades een aanduiding van het criterium op grond waarvan de neerslag voor blijvend bewaring in aanmerking komt (voor nadere uitleg over deze criteria zie paragraaf 1.5.2).

2.2 Waardering handelingen 1 t/m 16

De waardering van handelingen 1 t/m 16 wordt hier toegelicht: deze handelingen zijn als te vernietigen gewaardeerd, met uitzondering van een te bewaren selectie.

Dossiers voortkomend uit deze handelingen zullen blijvend worden bewaard in de volgende gevallen:

- Dossiers waarin een bezwaarprocedure is opgestart
- Dossiers waarvan kan worden vastgesteld dat deze op dat moment maatschappelijke of cultuur-historische waarde hebben, bv. bij brede discussie omtrent de kwaliteit van een opleiding of opleidingsinstantie.

Tevens zullen per type aanvraag per accreditatieronde steekproefsgewijs enkele dossiers worden bewaard die dienen als voorbeeldossiers waarmee de accreditatieprocedures worden gedocumenteerd.

2.3 Selectielijst NVAO en NAO

2.3.1 Taken Nederland

01

Handeling: **Instellingstoetsen kwaliteitszorg**

Periode: 2011 –

Grondslag: WHW art. 5a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

02

Handeling: **Beoordelingen basiskwaliteit opleidingen (inclusief goedkeuring panels en eventueel bijzonder kenmerk)**

Periode: 2011 –

Grondslag: WHW art. 5a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Opmerking: Op grond van het toepasselijke Accreditatiekader wordt een opleiding beoordeeld aan de hand van zes onderwerpen te weten: doelstellingen, opleiding, programma, inzet van personeel, voorzieningen, interne kwaliteitszorg en resultaten. Formeel is er bij deze aanvragen geen sprake van accreditatie in de zin van het WHW.

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

03

Handeling: **Accrediteren van opleidingen in het nieuwe accreditatiestelsel (inclusief goedkeuring panels en eventueel bijzonder kenmerk)**

Periode 2011 –

Grondslag: WHW art.5.a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

04

Handeling: **Toetsen van nieuwe opleiding in het nieuwe accreditatiestelsel (inclusief goedkeuring panels en eventueel bijzonder kenmerk)**

Periode: 2011 –

Grondslag: WHW art. 5a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

05

Handeling: **Opstellen van een kwaliteitsoordeel i.v.m. rechtspersoon Hoger Onderwijs**

Periode: 2011 -

Grondslag: WHW art. 6.9, Beleidsregel aanwijzing instellingen voor Hoger Onderwijs
(Beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs)

Product: Advies

Opmerking: zie ook de desbetreffende handeling m.b.t. oude accreditatiestelsel handeling 12

Waardering: **V** 18 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

06

Handeling: **Beoordelen van planningsneutrale conversie**

Periode 2006 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Beleidsregel doelmatigheid Hoger Onderwijs art. 5.1 en 5.2.
(Staatscourant 11 jullie 2006, nr. 131 en Beleidsregel doelmatigheid Hoger Onderwijs 2009 art.
7.1 en 7.2 (Staatscourant 2009, nr 115)

Product: advies

Opmerking: deze handeling vindt ook plaats binnen het nieuwe accreditatiestelsel

Waardering: aanvraag, advies en overige documenten die reconstructie van de totstandkoming
van het advies documenteren **V** 18 jaar, overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

07

Handeling: **Accrediteren van opleidingen in het oude accreditatiestelsel**

Periode: 2003 – 2010

Grondslag: WHW art. 5a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces
documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

08

Handeling: **Toetsen van nieuwe opleidingen in het oude accreditatiestelsel**

Periode: 2003 -2010

Grondslag: WHW art. 5a.9 Accreditatieverslag

Product: Rapport en besluit

Waardering: Aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces
documenteren **V** 18 jaar, de overige bescheiden **V** 6 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

09

Handeling: **Adviseren over verlenging cursusduur master opleiding**

Periode 2005 –

Grondslag: Accreditatieverdrag WHW art. 5a.2. lid 4, Protocol verlenging cursusduur oktober
2003

Product: Rapport en besluit

Opmerking: deze handeling vindt ook plaats binnen het nieuwe accreditatiestelsel

Waardering: aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenten **V** 18 jaar, overige bescheiden **V** 6 jaar
B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

10

Handeling: **Overnemen van taken Inspectie van het Onderwijs**

Periode 2003 – 2007

Grondslag: afspraken tussen de NAO, de Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van OCW (maart 2003)

Product: Rapporten en overzicht

Waardering **V** 18 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

11

Handeling: **Beoordelen en bekendmaken van visiterende en beoordelende instanties**

Periode 2005 – 2010

Grondslag: Accreditatieverdrag, Protocol VBI's, WHW art 5a 8a

Product: Besluit, overzicht

Opmerking: Instanties werden jaarlijks beoordeeld

Waardering: Beoordeling **V** 18 jaar Bekendmaking **V** 1 jaar na de opvolgende publicatie

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

12

Handeling: **Opstellen van een kwaliteitsoordeel i.v.m. aanwijzingsprocedure**

Periode: 2005 – 2010

Grondslag: WHW art. 6.9, Beleidsregel aanwijzing instellingen voor Hoger Onderwijs art. 1.2.i (8 juli 2004)

Product: Advies

Opmerking: [De aanwijzingsprocedure is sinds september 2010 vervangen door 'rechtspersoon hoger onderwijs'](#).

Waardering: **V** 18 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

2.3.2 Taken Vlaanderen

13

Handeling: **Accrediteren van opleidingen**

Periode: 2003 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Structuurdecreet art 56§1

Product: rapport en besluit

Waardering: aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 24 jaar, overige bescheiden **V** 8 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

14

Handeling: **Toetsen van nieuwe opleidingen**

Periode: 2003 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Structuurdecreet art 56§2

Product: Rapport en besluit

Waardering: aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingproces documenteren **V** 24 jaar , overige bescheiden **V** 8 jaar
B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

15

Handeling: **Toetsen van organisatie als evaluatieorgaan voor het Vlaamse Hoger Onderwijs**

Periode 2005 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Structuurdecreet, handleiding erkenning evaluatieorganen (vastgesteld door het bestuur van de NVAO op 14-02-2005)

Product: besluit, advies, publicatie overzicht erkende evaluatieorganen op de website van de NVAO

Opmerking: Bij positief advies is deze voor 4 jaar geldig

Waardering: Beoordeling **V** 24 jaar Bekendmaking **V** 1 jaar na de opvolgende publicatie
B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

2.3.3 Taken Nederland of Vlaanderen

16

Handeling: **Behandelen en beoordelen van overige aanvragen**

Periode 2003 – 2010

Grondslagen: Accreditatieverdrag

Product: Adviezen en/of besluiten, rapporten

Opmerking: voor Nederland betreft het de volgende aanvragen : Associate degreeprogramma's Educative minor, ruim baan voor talent, Opleiden in de school en beoordeling 2^e fase (pilot).

voor Vlaanderen betreft het de volgende aanvraag: HBO-5

Waardering:

Voor Nederland: aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 18 jaar , overige bescheiden **V** 6 jaar
B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

Voor Vlaanderen: aanvraag, rapport, besluit en overige documenten die het besluitvormingsproces documenteren **V** 24 jaar, overige bescheiden **V** 8 jaar

B 5 steekproef: zie toelichting onder 2.2

2.3.4 Organisatie

17

Handeling: **Oprichten, richten, inrichten van de organisatie en afleggen van verantwoording over het functioneren**

Periode 2002 –

Grondslag: : Accreditatieverdrag Nederland: WHW art 5a.8 Vlaanderen: Structuurdecreet

Product: Inrichtingsbesluit, beleidsnota, (re)organisatie- en evaluatierapporten, reglementen, begrotingen, jaarrekeningen en jaarverslagen.

Waardering **B** 1 t/m 5

18

Handeling: **Opstellen en wijzigen van (accreditatie) kaders en protocollen**
Periode: 2002 –
Grondslag: Accreditatieverdrag Nederland: WHW art 5a.8 Vlaanderen Structuurdecreet
Product: Evaluaties, beleidsnota's beoordelingen , protocollen in reglementen en
beoordelingskaders,
Waardering: **B** 5

19

Handeling: **Beleggen van/of deelnemen aan vergaderingen**
Periode 2003 –
Grondslag -
Product: agenda's, notulen
Opmerking: onder interne overlegstructuren vallen vergaderingen van het Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur en de Adviesraad. Bij de externe overlegstructuren is dit met organisaties die tevens onder de Archiefwet vallen.
Waardering: Interne en externe overlegstructuren – als de NVAO het secretariaat voert – met een beleidsbepalend karakter **B** (1,5), overige overlegstructuren **V** 6 jaar

20

Handeling: **Ontwikkelen (systematiek) managementinformatie**
Periode 2003 –
Grondslag: Accreditatieverdrag
Product: Managementinformatie, rapportages en overzichten
Waardering **V** 20 jaar
Opmerking: kennisgegevens worden in het jaarverslag opgenomen

21

Handeling: **Vaststellen en wijzigen van huisvestingsbeleid**
Periode 2003 –
Product: correspondentie, huurovereenkomsten, ontwerptekeningen
Waardering: **V** 5 jaar na vervallen van het belang

2.3.5 Deelname commissies

22

Handeling: **Deelname in een commissie ter uitvoering van een specifieke deeltaak van de NVAO**
Periode: 2005 -
Grondslag: Accreditatieverdrag
Product: benoemingsbesluiten, onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen, verslagen, rapporten en instellingsbesluiten
Waardering **B** 4 bewaren

2.3.6 Juridische zaken

23

Handeling: **Behandelen van bezwaarschriften**

Periode 2003 –

Grondslag Accreditatieverdrag

Product: Bezwaarschrift, overlegverslag, correspondentie, verweerschrift, beslissing op bezwaar, advies bezwaarschriftencommissie

Waardering: **B** 5 bewaren

24

Handeling: **Voeren van beroepsprocedures**

Periode 2003 –

Grondslag: Accreditatieverdrag

Product: Correspondentie, overlegverslagen, uitspraak

Waardering: **B** 5 bewaren

25

Handeling: **Afhandelen van WOB-verzoeken**

Periode 2005 –

Grondslag Wet Openbaarheid van bestuur (WOB)

Product: brieven, opdracht, notities, eindrapport

Waardering Beslissing op WOB verzoeken m.b.t. de accreditatie aanvragen en processen

V 20 jaar

Overige documenten **V** 10 jaar

2.3.7 Internationalisering

26

Handeling: **Voeren van overleg, deelnemen aan overleggen, raden, commissies en werkgroepen inzake de voorbereiding en evaluatie op het beleidsterrein van de NVAO**

Periode 2003 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Bologna overeenkomst

Product: Verslagen, nota's rapporten, agenda's notulen

Waardering: **B** 2,3 wanneer de NVAO het voorzitterschap / secretariaat van het desbetreffende overleg voert

V 10 jaar wanneer de NVAO niet het voorzitterschap /secretariaat van het desbetreffende overleg voert

27

Handeling: **Opstellen, uitdragen en uitwisselen van Nederlands en Vlaamse standpunten en beleidsvisies op internationaal niveau op het beleidsterrein van de NVAO**

Periode: 2003 –

Grondslag, Accreditatieverdrag, Bologna overeenkomst

Product: Visiedocumenten, instructies en nota's

Waardering **B** 5

28

Handeling: **Maken van internationale bestuurlijke afspraken met andere instanties op het beleidsterrein van de NVAO**

Periode 2003 –

Grondslag: Accreditatieverdrag, Bologna overeenkomst

Product: Bestuursovereenkomsten, convenanten, financieringsstructuren, onderwijsakkoorden, bilaterale verdragen en overeenkomsten
Waardering **B** 1, 5

2.3.8 Medezeggenschapsraad

29

Handeling: **Ontwikkelen en Uitvoeren beleid medezeggenschap medewerkers**

Periode 2005 –

Grondslag: Wet op de Ondernemingsraden

Product: Verslagen vergadering en agenda

Waardering **B** 4 m.b.t. de ontwikkeling en **V** 10 jaar m.b.t. de uitvoering

2.3.9 Personeelszaken

30

Handeling: **Opstellen van interne procedures bij diverse personeelsaangelegenheden.**

Periode: 2003 -

Grondslag: beleidsnota

Product: interne notitie, beleidsnota, rapport

Waardering: **V** 5 jaar na de opvolgende publicatie

31

Handeling: **Maken van CAO-afspraken volgens ARAR arbeidsrechten voor rijksoverheid**

Periode: 2003 -

Grondslag: ARAR Arbeidsrechten voor de Rijksoverheid, interne beleidsnota

Product: Vergaderstuk, besluit (schriftelijk) brief (personeelsleden)

Waardering: **V** 5 jaar na vervallen betreffende cao afspraak

32

Handeling: **Maken van risico-inventarisatie voor de medewerkers om arbeidsgerelateerde risico's te vermijden**

Periode: 2003 -

Grondslag: Arbo-wet

Product: rapport, interne notitie, evaluatie, instructie personeel

Waardering: **V** 5 jaar na de opvolgende publicatie

Werving en selectie van personeel

33

Handeling: **Werven en selecteren van personeel**

Periode: 2003 -

Grondslag: Beleidsnota personeel

Product: vacatureteksten en sollicitatiebrieven

Waardering: **V** 1 maand na afwijzing

V 1 maand t/m 1 jaar (maximaal) indien de persoonsgegevens met toestemming van de betrokkene na beëindiging van de sollicitatieprocedure worden bewaard.

34

Handeling: **Beheren van overeenkomsten met detacherings- en uitzendbureaus**

Periode: 2003 -

Grondslag: Inhuur tijdelijk personeel

Product: Uitzendovereenkomst, facturen

Waardering: **V** 5 jaar na einde contract

Personeelsdossiers

35

Handeling: **Beheren van personeelsdossiers**

Periode: 2005 -

Grondslag: personeelsbeleidsnota

Product: Aanstellingsakten, ontslagbrieven, verslagen, plannings-, functionerings-, en beoordelingsformulieren, loopbaanformulieren, strafmaatregelen

Waardering: personeel :V 10 jaar na beëindiging dienstverband

Personeelsdossiers van Bestuur en directie: **B5** bewaren

Ziektebeleid

36

Handeling: **Geven van kerngetallen cijfermateriaal betreffende ziekteverzuim en personeelsbezetting**

Periode: 2003 -

Grondslag: interne beleidsnota

Product: rapport

Waardering: V 15 jaar

37

Handeling: **Overleggen met de bedrijfsarts in het kader van het Sociaal Medisch Overleg**

Periode: 2003 -

Grondslag: beleidsnota ziekteverzuim

Product: agenda, verslag, vergaderstukken, Betermeldingen, probleemanalyses, plannen van aanpak, medische verslagen

Waardering: V 10 jaar

Salaris

38

Handeling: **Beheren en uitvoeren van de salarisadministratie**

Periode: 2003 -

Grondslag: intern personeelsbeleidsnota

Product: beleidsnota salarisbrief, besluit, brief

Waardering: V 7 jaar

Vergoedingen voor Personeelsleden

39

Handeling: **Vergoeden van reiskostendeclaraties en studiekostenvergoedingen**

Periode: 2003 -

Grondslag: beleidsnota woon- en werkverkeer en studiekostenregeleing

Product: brief, besluit, toekenning,

Waardering: V na 7 jaar

40

Handeling: **Vergoeden van woonruimte t.b.v. personeel, bestuurders en directie afkomstig uit Nederland en Vlaanderen**

Periode: 2003 -

Grondslag: beleidsnota woon- en werkverkeer

Product: brief, besluit, toekenning, huurcontract,

Grondslag: interne personeelsregeling

Waardering: **V** 7 jaar na beëindiging huurovereenkomst

Werktijden, Arbeidstijdverkortingen, Verlof en vakantie

41

Handeling: **Wijzigen van werktijden, arbeidstijdverkorting, inroosteren van vrije dag of blokdag en het bijhouden van de verlofadministratie**

Periode 2003 -

Grondslag: regeling arbeidstijdverkorting, werktijden, verlof en vakantie-regeling

Product: verzoek van medewerker, toestemming werkgever en registratie in digitaal systeem

Waardering **V** 5 jaar

2.3.10 Bedrijfs hulpverlening

42

Handeling: **Aanwijzen van BHV-medewerkers**

Periode: 2005 -

Grondslag: Arbo-wet

Product: aanmeldingsformulier, brief

Waardering: **V** 5 jaar na ontslag BHV medewerker

43

Handeling: **Opstellen van calamiteitenplannen en evaluatieplannen**

Periode: 2005 -

Grondslag: Arbo-wet

Product: schriftelijk plan

Waardering: **V** 5 jaar na vervallen van de plannen

44

Handeling: **Houden van oefeningen, evaluaties**

Periode: 2005 -

Grondslag: Arbo-wet

Product: uitnodigingsbrief, evaluatierapportage

Waardering: **V** 5 jaar

2.3.11 Financiën

45

Handeling: **Uitbesteden van werkzaamheden**

Periode 2003 -

Product: Overeenkomsten

Waardering **V** 10 jaar na beëindiging van een overeenkomst

46

Handeling: **Uitvoeren van een interne financiële controle**

Periode 2003 -

Product: Rapportage

Waardering **V** 10 jaar

47

Handeling: **Verzorgen van de betaaladministratie**

Periode: 2003 -

Grondslag: beleidsnota

Product: facturen boeking in financiële registratiesysteem, bank- en giroafschriften, overzichtslijsten, kasbonnen

Waardering: **V** 7 jaar

48

Handeling: **Voeren van verzekeringenbeheer**

Periode 2003 –

Grondslag Verzekeringswetgeving

Product: Polissen, Correspondentie

Waardering **V** 10 jaar na beëindiging van de polis

49

Handeling: **Vastleggen van exploitatiekosten van de huisvesting en de afschrijving van meubilair, materiaal en apparatuur**

Periode 2003 –

Grondslag:

Product: factuur, exploitatie- en afschrijvingsoverzicht

Waardering: **V** 7 Jaar

2.3.12 Inkoop

50

Handeling: **Inkopen van diensten en goederen**

Periode 2003 -

Grondslag

Product: Overeenkomsten, contracten, offertes en gunningsbrieven

Waardering: **V** 1 jaar na vervallen of afwijzing van de overeenkomst

2.3.13 Communicatie

51

Handeling: **Verzorgen van algemene interne en externe communicatie**

Periode 2003 -

Grondslag: n.v.t.

Product: Folders, brochures, persberichten, speeches, presentaties,

Waardering **B** 5 externe publicaties, uitvoering persberichten, folders en brochures één exemplaar van het eindproduct; **V** 5 jaar overige neerslag

52

Handeling **Ontwikkelen en beheer van een huisstijl**

Periode 2003 -

Grondslag: n.v.t.

Product: Huisstijlboeken, sjablonen en handleidingen

Waardering: **V** 5 jaar na vervanging

53

Handeling: **Beheren en onderhouden van website**

Periode 2003-

Grondslag: n.v.t.

Product: website en intranet N.V.A.O.

Waardering **V** 5 jaar

Eindproduct + broncodes automatiseringgegevens **B** 5

2.3.14 ICT/Automatisering

54

Handeling: **Maken van beleidsnotities betreffende zaken over de automatisering**

Periode: 2003 -

Grondslag: Beleidsnota m.b.t. ICT automatisering

Product: beleidsnotitie, correspondentie, verslagen

Waardering: **B** 5 beleidsnotities, **V** 5 jaar overige neerslag

55

Handeling: **Beheersdocumenten m.b.t. de hard- en software**

Periode 2003 –

Grondslag: Beleidsnota m.b.t. ICT automatisering

Product: Beheer van aangeschafte hard- en software, zoals laptops, telefoons en programmatuur

Waardering **V** 5 jaar na vervallen belang

56

Handeling: **Aanschaffen van apparatuur (computers, printers ,computertoebehoren)**

Periode: 2003 -

Product: Offertes, beleidsnota, contract

Grondslag: beleidsnota voor ICT automatisering

Waardering: **V** 10 jaar na vervallen contract

57

Handeling: **Coördineren van licenties, software, hardware, Security, applications.**

Periode: 2003 -

Grondslag: overeenkomst, contract

Product: licenties, contract, overeenkomst

Waardering **V** 1 jaar na vervallen van overeenkomst / licentie

2.3.15 Archief

58

Handeling: **Uitvoeren archiefbeheer**

Periode 2003 –

Grondslag: Archiefwet 1995

Product: bestandsoverzichten, archiefregelingen, selectielijsten, opgestelde verklaringen en ontvangen beschikkingen

Waardering: **B 5**

59

Handeling: **Ontvangen van documenten ter kennisname toegezonden aan de NVAO**

Periode 2003 –

Grondslag -

Product: -

Waardering **V 1** jaar